

Autoriteter ind at dekrettere en Lukning. Jeg antager, at han ikke saa saa ensidig paa Forholdene, men jeg antager tillige, at han tænkte sig en vis Ugevægt, saa vidt som den kan naas her i Landet, mellem de to Hovederhverv, saa at de gensidig frembøde et Marked for hinanden. Jeg mener, at det er et genialt Fremtidsblik, Oberst Tscherning der har haft, naar han allerede paa den Tid midt under den modsatte Strømnings Herredømme skintede, hvorledes Transportomkostningernes Nedgang vilde forvandle de en Gang gunstige Forhold og føre til det Resultat, at man maatte søge sin Styrke hos sig selv, i sit eget Lands Røbeevne og ikke som tidligere i Udlandet og dets Røbeevne. Jeg erkender altsaa, at jeg er en afgjort Tilhænger af samme Grundtanke, som Oberst Tscherning der har udtalt. Jeg siger ikke dermed — det vil jeg gerne understrege — at Bestyrelsestanken er et Afgudsbillede for mig, et Princip, som jeg ønsker fremmet under hvilket som helst Forhold. Jeg regner det netop for at være vore Frihandelsmænds største Fejl, at Frihandeltanken for dem er et Afgudsbillede, eller som Bladet »Times« for nylig sagde, en Fetisch, som de dyrke i Tide og Utide ved alle mulige Lejligheder. Jeg mener, at i økonomiske Spørgsmaal gælder kun een Lov, og det er den vedkommende Nations Fordel. Det er jo saaledes, at i det daglige Liv Mand og Mand imellem maa vi paa mange Maader undlade at give Fordelen for stort et Raaderum, men i det internationale Liv forholder det sig anderledes. Man kan klage, om man vil, over, at Moraliteten ikke er stærkere udviklet, men det er nu en Gang saadan, at de forskellige Nationer kun lade sig lede af den rene og stærke Fordel og intet som helst andet. Det gøre de baade i Krig og i Fred, og det er min Tanke, at en Nation skal følge sin egen Fordel, at denne skal være Nationens Ledestjerne, og kan — som jeg mener — det i dette Øjeblik tjene dens Fordel at hylde Bestyrelse, skal den gøre det. Derfor taler jeg nu for Bestyrelse. Men dersom om saa var — hvor saa det saa end bliver — jeg for mit Vedkommende synes, at det vil være mere fordelagtigt at være Frihandelsmand, skal ingen som helst Fordom eller Seen op til noget Afgudsbillede hindre mig i at være Meningsfælle af det ærede Medlem for

Slagelse og det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds. Det er en ren og stærk Opportunisme, som jeg i disse Ting vil anse for at være den rigtige Politif. Naar man fra den anden Side vil gaa den anden Vej og mene, at Fordel er noget flemt noget, naar man, som det ærede Medlem for Odder (Veth-Espensen) med Rette paapegede i Gaar, fra Landbrugets Side vil raiſonnere saaledes: Det gaar ikke an, at vi saa for meget for vore Produkter, saa tage de andre Samfundsklasser Skade, saa vil jeg sige, at det er et meget smukt Standpunkt, som jeg kan nære Beundring for, ligesom jeg nærer Beundring for den Mand, som indmurer sig i et Kloster og nægter sig selv Alverdens Nyheder, men jeg vil ikke opfordre de andre Samfundsklasser til at følge Landbrugets Eksempel, thi jeg tror, at hvis alle Samfundsklasser sætte sig paa Sultekur, vil det ikke have nogen heldig Virkning i Vængden. Jeg tror, at vi alle kunne være bekendte at sige, at vi ønske, at vor Næringsvej skal blomstre saa meget som muligt og give os tilstrækkelige Priser, saa at vi kunne leve deraf. Jeg skal i øvrigt senere komme til at nævne, hvorledes jeg ser paa Forholdene mellem Priserne.

Jeg er forberedt paa, at det Standpunkt, jeg indtager, staar i den stærkeste Modsetning til den rene Manchesterlære, som bliver forkyndt her, ikke saa meget af det ærede Medlem for Slagelse, thi hans Standpunkt er for poetisk-romantisk paa mange Punkter, han synes mig at gøre Forsøg paa at være Socialist og Manchestermand paa en Gang. Jeg har nu altid troet, at Socialisme og Manchesterlære vare stik modsatte Yderligheder, som der ikke var nogen Mulighed for at forene. Nej, saa priser jeg det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds, han er ren i Papirerne, han følger alle Manchesterlærens Teorier, som de bleve prælede i forrige Aarhundrede og fulgte i en hel Del af dette Aarhundrede. Naar jeg nu skal tillade mig i nogle enkelte Hovedtræk at stiftere, hvad jeg har at indvende mod denne Lære, og hvormed jeg vil forsvare mine Anskuelser, vil jeg sige, at en af de mest udbredte Fordomme, som man ved lange Tidens Agitation har faaet prælet ind i Hovederne paa Befolkningen, er, at Bestyrelsen er Fatigunderstøttelse, og derfor aldrig kan hves